

Subjekt

Máme-li uvažovat o tom, čemu Angličané (a Američané) říkají „Self“, musíme si uvědomit, že se tím obvykle myslí objektivované „já“, tedy nikoliv skutečné, pravé „já“, „já“ jako subjekt (který chápeme jako ex definitione non-objekt). V tom smyslu je „Self“ něco jiného než „já“, neboť to „má“ své „Self“ podobně, jako „má“ své „tělo“ (a kdysi ještě navíc „duši“) a jako „má“ svou „FYSIS“. Nicméně ustavení a poznání vlastního „Self“ je vlastně odpovědí (byť nesprávnou) na onu starou delfskou výzvu „poznej sebe sama“, GNOTHI S'AYTON. Nemůžeme totiž své „Self“ „poznat“ jinak než takto objektivovaně, alespoň pokud zůstáváme zakotveni v dosavadní tradici řecké pojmovosti. Vzniká tak otázka, jak je vůbec možné přistoupit k „sobě“ jako k „já“ a tedy nikoliv zpředmětňujícím způsobem (ten totiž nutně vede k tomu, že se pak identifikujeme s tímto svým zpředmětněním, což zase nutně vede k sebeodcizení). Na tomto místě se ukazuje mimořádný význam, jaký je nutno připisovat projektu nového způsobu myšlení, které sice zachová všechny přednosti pojmovosti (a s tím přesnosti), ale pojmy samotné nebude spojovat s intencionálními předměty (objekty), nýbrž naopak s intencionálními ne-předměty (non-objekty).

(Písek, 931205-1.)